

به نام خدا
دانشگاه علوم پزشکی و خدمات بهداشتی - درمانی تبریز
دانشکده پرستاری و مامائی تبریز

عنوان درس: مقدمه ای بر پرستاری مراقبت های ویژه نوزادان

مدیر درس: دکتر لیلا ولی زاده

مدرسین: دکتر لیلا ولی زاده - دکتر سوسن ولیزاده دهخوارقانی - ملیحه اسداللهی - محمد ارشدی بستان آباد

فراگیران: دانشجویان کارشناسی ارشد پرستاری مراقبت ویژه نوزادان ترم اول
تعداد واحد: سه واحد نظری
پیش نیاز: -

هدف: آشنایی دانشجویان با اهمیت سیاست گذاری مراقبت های بهداشتی از نوزادی تا دو سالگی و شاخص های بهداشتی، اصول مراقبت بهینه از نوزاد، سطوح مراقبتی نوزادان و نقش و وظایف حرفه ای پرستار در ارائه خدمات در بخش مراقبت ویژه نوزادان و بحث و بکارگیری فرایند پرستاری.

جزئیات درس

1- مفاهیم طب نوزادان و پری ناتالوژی:

- جنین و نوزاد.
- سن داخل رحمی قابل زندگی.
- نوزاد نارس و رسیده.
- زایمان نارس و تعیین سن بارداری.
- تعاریف مرگ دوره نوزادی، شیرخواری و پری ناتال.
- نوزاد کم وزن، وزن مناسب و با وزن بالا نسبت به سن داخل رحمی.
- تقسیم بندی نوزادان براساس وزن.

2- سیاستهای سلامت - اقتصاد سلامت و جهت گیری های آینده:

- افق 1404 و جایگاه ایران در منطقه.
- اهداف هزاره و توجه به دستیابی به اهداف چهارم و پنجم در ارتباط با سلامت مادران و نوزادان در کشور.
- مدیریت سلامت و هزینه های مدیریت آن.
- افزایش تخت های مراقبت های ویژه نوزادان و تعدد بیماران بد حال و نارس نیازمند به بستری.
- استفاده بهینه از امکانات حاضر.
- هزینه اثربخشی تخت های ویژه نوزادان.
- پخش و نشر جایگاه مراقبت های ویژه نوزادان و پری ناتالوژی در پزشکی نوین.
- پیشرفت روزافزون دانش پزشکی، پرستاری و علوم وابسته.

3. جایگاه علم نوزادان و پری ناتالوژی:

- آمار کشور در مقایسه با دنیا.
- تاریخچه دنیا و ایران.
- علل مرگ و میر مادران و نوزادان.
- اهمیت توجه به علل مرگ و میر مادران و نوزادان در شاخص های سلامت جامعه.

4. نیاز به دوره کارشناسی ارشد پرستاری بخش مراقبت ویژه نوزادان:

- ویژگی رشته.
- آمار تولد.
- آمار مرگ و میر داخل رحمی و تولد نارس و کم وزن.
- تعداد روبه تزاید تخت‌های ویژه نوزادان
- اهمیت حضور پرستار مجرب در ارائه خدمات در بخش ویژه نوزادان.
- شدت کمبود و نیاز مبرم.

5. اهمیت ارائه خدمات سطح بندی در ارتقا سلامت مادران و نوزادان:

- ارتباط تنگاتنگ مادران و نوزادان.
- تاریخچه سطح بندی در دنیا.
- سطح بندی و اقتصاد.
- سطح بندی و خدمات بهینه.
- اصول سطح بندی.
- ساختار ارائه خدمات در سطح بندی.

6. سطوح مراقبتی در طب نوزادان:

- سطح 1
- سطح 2
- سطح 3
- استانداردها و ساختار مراقبتی نوزادان.

- ساختار
- فضا
- تجهیزات

• پرسنل

- درک درست از انواع نوزادان محتاج به مراقبت‌های ویژه.
- درک درست از زمان صحیح خروج نوزاد از شرایط مراقبت‌های ویژه.
- درک درست از انتقال نوزادان در صورت بروز بحران کمبود تخت و توجه به اولویت.
- اقتصاد طب مراقبت ویژه نوزادان.

7. سیاست‌های سلامت محور و جلوگیری آینده:

- سیاست گذاری مراقبت‌های بهداشتی نوزادان تا 2 سالگی (واکسیناسیون).
- برنامه کشوری مراقبت ارتقا سلامت مادر و نوزاد برنامه کشوری واکسیناسیون کودکان و نوزادان.
- نقش پرستار بخش مراقبت ویژه نوزادان در ارتقاء سلامت نوزاد و خانواده.
- سیاست گذاری در پرستاری مراقبت ویژه نوزادان.
- مشارکت در سیاست گذاری سلامت نوزاد و خانواده .
- جامعه و نقش پرستار بخش ویژه نوزادان.

8. فرآیند پرستاری بخش نوزادان و نیازهای اساسی نوزاد و خانواده:

- پرستاری همه جانبه.
- مراقبت خانواده محور.
- نقش پرستار در مراقبت نوزاد و خانواده.

9. نقش پرستار حرفه‌ای بخش ویژه نوزادان:

- نقش‌های بالینی.
- مهارت‌های بالینی مرتبط با نوزادان.
- توانمندی در ادغام توانایی‌های همه جانبه.

- تفکر پویا و نقادانه.
- نقش‌های عملی.
- تفکر و ارزیابی عملی.
- به کارگیری دروس عملی.
- درک صحیح از مراقبت منتنی بر شواهد.
- نقش‌های آموزشی.
- نقش پرستار بخش مراقبت ویژه نوزادان به عنوان آموزش‌دهنده و آموزش‌گیرنده خودآموزی مادام‌العمر.
- انواع فعالیت‌های آموزشی کوتاه‌مدت ضمن خدمت.
- دوره‌های آموزشی نظری، کارگاهی و بالینی.
- عملکرد مبتنی بر حرفه پرستاری.
- مشارکت و تداوم دیدگاه مثبت به پرستار مراقبت ویژه نوزادان.
- مدیریت تنش در بخش‌های مراقبت ویژه نوزادان.
- تمیز دادن مرزهای حرفه‌ای بین پزشک و پرستار بهش مراقبت‌های ویژه نوزادان.
- رعایت حریم حفظ اسرار پزشکی در خصوص نوزادان و خانواده‌شان.
- شناسایی و رفع برخورد نافع و تضادها.
- ارتباط مداوم و مناسب بالینی و عملی با گروه‌های پزشکی و غیرپزشکی.
- 10. مدیریت و پایش کنترل عفونت در بخش نوزادان:
 - نمونه‌گیری و ارسال صحیح آزمایشگاهی از نوزادان و کارکنان.
 - نمونه‌گیری صحیح از محیط.
 - ارزیابی عفونت و تشخیص به موقع شیوع عفونت.
 - شناسایی عوامل خطر عفونت در محیط.
 - راهبرد کاهش خطر عفونت در محیط.
 - اصول کنترل عفونت.
 - سیاست‌گذاری در امر کنترل عفونت.
 - راهکارهای پایندی به اصول کنترل عفونت.
 - شناسایی عادات رفتاری و شرایط خطرناک در گسترش عفونت.
 - رفتارهای پرخطر در بخش عفونت به خود، نوزادان، درمانگران و ملاقات‌کنندگان.
 - نمونه‌گیری صحیح محیطی و انسانی برای کنترل عفونت و شناسایی عوامل بروز اپیدمی عفونی.
 - قوانین جداسازی در بخش ویژه نوزادان.
- 11. مدیریت و سامان‌دهی بخش ویژه نوزادان:
 - هوشیاری در مورد شرایط پرخطر.
 - ارتقا و کنترل کیفیت.
 - ارتقا و توسعه نقش پرستار حرفه‌ای در بخش ویژه نوزادان.
 - عبور و مرور در بخش مراقبت‌های ویژه در ارتباط با فضای آلوده و تمیز.
 - کیفیت هوای محیط، درجه حرارت و رطوبت.
 - پاکیزگی و چیدمان مناسب ابزار و تجهیزات پزشکی بخش مراقبت‌های ویژه.
 - دسترسی منطقی به تمام تجهیزات لازم.
 - بررسی دوره‌ای تجهیزات و کالیبراسیون آنها.
- 12. مسائل قانونی:
 - روند مراقبت پرستاری.

- حقوق بیمار و خانواده.
- بیمه حرفه‌ای.
- حیطة مسئولیتی.
- استاندارد مراقبتی.
- نحوه برخورد با خطاها و اشتباهات در بخش ویژه.
- مستندسازی.
- اخذ رضایت.
- بیمه حرفه‌ای پرستاری.

13. ایمنی بیمار در بخش ویژه نوزادان:

- ساختار مراقبت امن در بخش ویژه نوزادان.
- خطاها و اشتباهات در بخش ویژه نوزادان.
- گزارش دهی و مستند سازی.
- کاهش خطاهای انسانی در بخش ویژه.
- سیاست‌های تشویقی و سیستم خود گزارش دهی در کاهش خطا و ارتقا کیفیت.
- پایش سیستم و ارتقا کیفیت ارائه خدمات.
- نقش و مدیریت پرستاری در ارتقا کیفیت مراقبت پرستاری و کاهش خطا.
- منابع اینترنتی در کاهش خطا.

14. دیدگاه‌های اخلاقی در مراقبت از نوزادان:

- حقوق نوزاد و خانواده.
- اصول اخلاقی.
- مراقبت از نوزاد در مراحل نهایی.
- مراقبت از خانواده در نوزاد در مراحل نهایی.

15. حمایت روانی - اجتماعی بخش مراقبت ویژه در نوزادان:

- اهمیت ارتباط.
- اصول ارتباط و اطلاع‌رسانی در بخش ویژه نوزادان.
- مددکاری و حمایت‌های خانواده و اجتماعی.
- نقش پرستار بخش مراقبت ویژه نوزادان در حمایت روانی - اجتماعی.

16. پژوهش در بخش مراقبت ویژه نوزادان:

- نقش پرستار بخش مراقبت ویژه نوزادان در پژوهش.
- مهارت‌های رایانه‌ای و بهره‌گیری از پایگاه‌های اطلاعات.
- اصول پژوهش.
- نقش پرستار در پژوهش‌های کاربردی.
- ارتقا دانش پرستاری با انجام پژوهش.
- اخلاق در پژوهش.

اول	پنج شنبه	89/7/1	8-10	تبيين طرح درس - افق 1404	دکتر ليلا ولي زاده (مدیر درس)	-	
دوم	پنج شنبه	89/7/8	8-10	اهداف هزاره سوم - مدیریت سلامت و...	دکتر ليلا ولي زاده	-	
سوم	پنج شنبه	7/15/89	8-10	سياستهای سلامت محور - برنامه کشوری واکسناسيون و سلامت مادر و کودک	دکتر ليلا ولي زاده	-	
چهارم	سه شنبه	7/20/89	2-4	جايگاه علم نوزادان	آقای ارشدي	-	
پنجم	پنج شنبه	7/22/89	8-10	مفاهيم طب نوزادان	دکتر سوسن وليزاده	-	
ششم	سه شنبه	7/27/89	2-4	نیاز به دوره NICU	آقای ارشدي	خلاصه مقاله یک دانشجو	محمدی
هفتم	پنج شنبه	7/29/89	8-10	سن بارداری	دکتر سوسن وليزاده	-	
هشتم	سه شنبه	89/8/4	2-4	نقش پرستار حرفه ای	خانم اسدالهی	خلاصه مقاله دو دانشجو	محمدی - امیر تیموری
نهم	پنج شنبه	89/8/6	8-10	فرایند پرستاری	دکتر ليلا ولي زاده	کنفرانس دانشجویی	محمدزاده
دهم	سه شنبه	8/11/89	2-4	سطح بندی و اهمیت آن	آقای ارشدي	خلاصه مقاله یک دانشجو	جانانی
یازدهم	پنج شنبه	8/13/89	8-10	فرایند پرستاری	دکتر ليلا ولي زاده	پروژه کلاسی دانشجویان	
دوازدهم	سه شنبه	8/18/89	2-4	مدیریت بخش	خانم اسدالهی	خلاصه مقاله دو دانشجو	نشاط - امیر تیموری
سیزدهم	پنج شنبه	8/20/89	8-10	پژوهش در NICU	دکتر سوسن وليزاده	-	
چهاردهم	سه شنبه	8/25/89	2-4	ایمنی بیمار در بخش	خانم اسدالهی	کنفرانس دانشجویی	ثابت
پانزدهم	پنج شنبه	8/27/89	8-10	حمایت روانی اجتماعی	دکتر ليلا ولي زاده	کنفرانس دانشجویی	نشاط
شانزدهم	سه شنبه	89/9/2	2-4	مسائل قانونی	آقای ارشدي	کنفرانس دانشجویی خلاصه مقاله یک دانشجو	راسخی جانانی
هفدهم	پنج شنبه	9/11/89	8-10	حمایت روانی اجتماعی	دکتر ليلا ولي زاده	خلاصه مقاله سه دانشجو	نشاط - راسخی - محمد زاده
هجدهم	پنج شنبه	9/18/89	8-10	عملکرد مبتنی بر شواهد	دکتر سوسن وليزاده	-	

					89		
نوزدهم	پنج شنبه	10/2/	8-10	عملکرد مبتنی بر شواهد	دکتر سوسن ولیزاده	خلاصه مقاله دو دانشجو	راسخی-محمدزاده
		89					
بیستم	پنج شنبه	10/9/	8-10	مسائل و دیدگاه‌های اخلاقی در پرستاری	دکتر لیلا ولیزاده	کنفرانس دانشجویی خلاصه مقاله یک دانشجو	امیر تیموری (کنفرانس) ثابت
		89					
بیست یکم	پنج شنبه	10/16/	8-10	کلیات پیش عفونت - کنترل عفونت در NICU	دکتر سوسن ولیزاده	کنفرانس دانشجویی دو دانشجو	جانانی-محمدی
		89					
بیست دوم	پنج شنبه	10/23/	8-10	پایش عفونت	دکتر سوسن ولیزاده	پروژه کلاسی دانشجویان خلاصه مقاله یک دانشجو	ثابت
		89					

ارزشیابی دانشجو:

- ارایه بیب کارت: هر دانشجو 2 بیب کارت
- کنفرانس: هر دانشجو یک سمینار
- تکالیف کلاسی: (دو مدرس: دکتر لیلا ولیزاده- دکتر سوسن ولیزاده دهخوارقانی)

امتیاز

- بیب کارت دو تا 40
- سمینار یک مورد 30
- تکلیف دوره ای کلاسی دو تا 20
- حضور در کلاس 10
- جمع 100

- تعداد دانشجو : 7 نفر

منابع معرفی شده از وزارتخانه:

1- Verklan MT and Walden M. Core Curriculum for Neonatal Intensive Care Nursing. Last edition.

- 2- آخرین شاخص های آماری کشور
- 3- برنامه افق 1404
- 4- اهداف هزاره سازمان جهانی بهداشت و سازمان ملل
- 5- برنامه کشوری واکسیناسیون کودکان و نوزادان
- 6- برنامه کشوری مراقبت ارتقا سلامت مادر و نوزاد

موفق باشید